

MEDISON

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת קידושין, דף ל"ט

חזיוהו ליהווא גברא דקא זרע חטי ושערי בי גופני. אמר ליה: ניתי מר נשמתיה! אמר ליה: לא צהריתו, לא קיימא לן כרבי יאשיה, דאמר עד שיזרע חטה ושעורה וחרצן במפולת יד?!
חזיוהו ליהווא גברא - ראו את אותו אדם נשמתיה - נדה אותו לא צהריתו - לא בהיר לכם

הסבר: רב חנן ורב ענן הלכו בדרך, וראו אדם שזורע חיטים ושעורים בין הגפנים. אמר האחד לשני: בוא נדה אותו, שהוא עובר על איסור כלאיים! השיב לו חברו: ההלכות האלה אינן בהירות לך, הרי מקובלנו שהלכה כדעת רבי יאשיה, שאיסור כלאיים מהתורה הוא רק כאשר זורעים חיטה, שעורה וחרצן בזריעה אחת, ואם כן אין לנדות את אותו אדם.

על המפה

העיר העתיקה בירושלים

העיר העתיקה בירושלים היא האזור העירוני הקדום של העיר, הכולל את השטח המוקף בחומות, ואת הר ציון ועיר דוד שמחוץ לחומות. היא מחולקת לארבעה רבעים: יהודי, מוסלמי, נוצרי וארמני, וכיום חיים בה כ-39,000 בני אדם. ראשיתה של העיר העתיקה היא בתקופה הכנענית, בה נקראה יבוס. דוד המלך כבש אותה והפך אותה לבירתו, ושלמה בנה בה את בית המקדש. מאז נחשבת ירושלים למקום הקדוש ביותר ליהודים. לאורך ההיסטוריה עברה ירושלים תהפוכות רבות ושלטו בה עמים שונים, שהשאירו בה את רישומם ואת המבנים שהקימו, ביניהם החומות המקיפות את העיר היום, שהוקמו בשנת 1537 בידי סוליון הראשון, סולטן האימפריה העות'מאנית דאז.

שער יפו, ירושלים
 (Wikipedia, יעל י')

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:01	כניסת שבת: 18:33
יציאת שבת: 19:11	יציאת שבת: 19:32
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:17	כניסת שבת: 18:39
יציאת שבת: 19:13	יציאת שבת: 19:53

גמר חתימה טובה

דף ל"ה: ולא תקיפו פאת ראשכם

התורה מדריכה אותנו כיצד יש לספר את שער הראש, ואומרת בספר ויקרא: **"ולא תקיפו פאת ראשכם"**. כלומר: אסור לגלח את שערות הראש בצורה כזו שהראש יהיה מוקף בעיגול סביב, סביב. לכן משאירים את השער בצד הראש והאוזניים, שנקרא פאות - לא מסופר. טעמים אחדים כתבו הראשונים למצוה זו. **הרמב"ם** בספר המצוות כותב שכך נהגו לעשות עובדי עבודה זרה, ולכן התורה אסרה עלינו לעשות כן. **רבי אברהם אבן עזרא** מסביר כי התורה רצתה שנהיה מובדלים במראה מהנוכרים, ולכן הורתה לנו לא לגלח את שער פאות הראש שנמצא בצדי האוזניים.

דף ל"ו: מצוות התלויות בארץ

מצוות התלויות בארץ הן מצוות שתלויות בקרקע של ארץ ישראל. למשל, מצות הפרשת תרומות ומעשרות אינה אלא מיבול הגדל בקרקע בארץ ישראל. לעומת זאת, המגדל חיטה בחוץ לארץ אינו צריך להפריש תרומות ומעשרות. **המשנה אומרת שישנן שתי מצוות שקשורות לקרקע ובכל זאת הן נוהגות גם בחוץ לארץ, ואלו הן: עורלה, וכלאים.**
עורלה: אסור לאכול מפירות העץ בשלוש השנים הראשונות לנטיעתו.
כלאים: אסור לזרוע שני מינים יחד.

דף ל"ז: מצוות פטר חמור

אחת מאתונותיו של אביגדור המליטה עיר - חמור קטן. זה היה הולד הבכור של האתון. אסף אביגדור את כל עובדי המשק והודיע להם: **"בולד החדש שנולד לאתון אסור להשתמש ואסור ליהנות ממנו, כי מצוות פטר חמור קובעת, שבכור חמור הוא קדוש וצריך לפדות אותו תמורת ששה עד אז אסור להשתמש בחמור הבכור.** התלמוד בדף הזה מלמדנו, כי בזכות מצוה זו זכו ישראל לנחול את ארץ ישראל. בטעמה של מצוה זו כותב מחבר ספר "החינוך", כי כן נזכור את הנס הגדול שעשה איתנו הקב"ה במצרים, כאשר הוא הרג את בכורי המצרים ולא הרג את בכורי ישראל.

העלאת עצמות החיד"א לישראל

A photograph showing the interior of the Synagogue of the Holy Sepulchre. The altar is covered with a white cloth and features Hebrew text. Behind the altar is a large, dark, ornate structure, likely the Ark, with a menorah on top. The floor is made of light-colored stone tiles.

ציון החיד"א בהר המנוחות בירושלים (Wikipedia, Yeudameir)

מתפלפלים

לקראת עשרת ימי תשובה, נכנס המורה יהודה לכיתה ט', ואמר להם שהוא מציע להם דרך כיצד נכון להתנהג בעשרת ימי תשובה. הוא מציע שכל התלמידים ישאירו את הטלפונים הסלולאריים שלהם סגורים בבית בין ראש השנה ליום כיפור, ובכך גם לא יבזבזו זמן בטלפון, גם יימנעו מלשון הרע ורכילות, וגם יתעלו מבחינה חינוכית ורוחנית.

מצד שני:

חלק מהתלמידים אמרו שזה דבר שהם לא מסוגלים לעמוד בו. הם זקוקים לטלפון ומשתמשים בו כל הזמן, וזה לא מעשי לבקש מהם לסגור אותו לכמה ימים. הם מוכנים לעשות דברים אחרים בעשרת ימי תשובה, אך לא לוותר על הטלפון.

מצד אחד:

חלק מהתלמידים אמרו שזה רעיון מצוין ואתר גדול, לנסות להתנתק מהטלפון לכמה ימים, להקדיש את הזמן והכוחות לדברים שקשורים לימי התשובה, ולהימנע מבזבז זמן ועיסוק בשטויות שיש בטלפון.

מה? עתה?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'והתפלפלתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

**הצטרפו למאות אלפי לומדי
הדף היומי, פתחו שיעור שבועי
אצלכם בקהילה**

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר של הקיץ 'נעם אורות', נתיבות

המושג השבועי

שנים לייסוד
'הדף היומי' 100

עלייה לרגל

**מצווה מהתורה לעלות לבית המקדש בשלושת
הרגלים.**

המקור הוא בפסוק: "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדון ה' אלקי ישראל". המטרה היא שכל אדם יהיה מחובר למקום הקדוש והחשוב ביותר לעם ישראל - ירושלים ובית המקדש, ובכך גם יתעלה מבחינה רוחנית.

דבר תורה

אחד הכוחות החשובים שנתן הקב"ה לאדם הוא כוח השכחה. השכחה גורמת לנו להתרגש מחדש מדברים שחלפו, ומסייעת לנו לשכוח אירועים קשים שחווינו. אולם, לצד מעלתה של השכחה חבויה בה גם סכנה גדולה, שכן בגללה אנו עלולים לשכוח דברים חשובים שאותם חייבים תמיד לזכור. משה רבנו מזהיר את ישראל בפרשתנו, שיזהרו שלא להשתמש בכוח הגדול שנתן לנו הקב"ה, כנגד הבורא בעצמו.

הקב"ה הוא זה שהוליד בנו את כוח השכחה: **"צור ילדך תשי"**, לטובתנו, אך עלינו לשים לב ולהיזהר שלא להשתמש בכוח זה עצמו נגד מי שנתן לנו אותו, ולשכוח חס ושלום את הבורא: **"ותשכח אל מחולקך"**.

חידה!

למדנו על מצוות התלויות בארץ. זהו את המצוות התלויות בארץ שסדר אותיותיהן השתנה:

1. המטיש

2. כרוביים

3. קטל

4. המרות

5. מרשע

(לחצו על המילים 'מטיש', 'קטל', 'מרשע' ו'מרות' כדי לראות את המצוות)

שאלות השבוע

- מדוע מגדלים פאות ולא מגלים אותן?
- מתי מותר לאכול מהתבואה החדשה של השנה?
- איזה אמורא היה מכונה "אריז" ומדוע?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים. *בפיקוח רואה חשבון

סדר נשים | מסכת קידושין, דף ל"ח - מ"א

דף ל"ח: "מנחת העומר" ואיסור "חדש"

בתורה נאמר שאין לאכול מהתבואה החדשה שגדלה בשדה, עד שיקריבו בבית המקדש את "מנחת העומר".

איסור זה מכונה "איסור חדש". כלומר: אסור לאכול מהתבואה החדשה.

את "מנחת העומר" הקריבו ביום השני של חג הפסח, בט"ז בניסן, ומיד עם הקרבת "מנחת העומר" מותר היה לאכול מן התבואה החדשה. כל מי שהתגורר בירושלים היה יכול לקרר האם בבית המקדש כבר הקריבו את מנחת העומר וכן לדעת אם מותר לאכול מהתבואה החדשה.

אך מה עשו היהודים שהתגוררו במרחקים ולא ידעו אם הקריבו מנחת העומר? התשובה היא שהחל מחצות היום מותר להם לאכול מהתבואה החדשה, מפני שהזיקה על בית דין שלא יתעצלו להתאחר בהקרבת הקורבן אחרי חצות היום ובודאי כבר הקריבוהו (רמב"ם).

דף ל"ט: האמורא "אריז"

בדף זה לומדים שהאמורא לוי כינה את האמורא שמואל בשם "אריז".

בתלמוד מופיעות מחלוקות רבות בין רב לשמואל. הפלל הקובע הוא, כי אם המחלוקת היא בעניני איסורים - הלכה כרב ולא כשמואל, ואם המחלוקת היא בדיני ממונות - הלכה כשמואל ולא כרב.

לכן כינו את שמואל "אריז" - על שם אחד המלכים המוזכרים בפרשת לך, כי בדיני ממונות היה שמואל כמו מלך שהכל שומעים לו.

מדוע כינוהו דוקא אריז, הרי ישנם שמות מלכים נוספים? ההסבר הוא שבחור דוקא בשם זה כי במילה "אריז" מסתתרת גם המילה "ארי", והיא מרמזת כי בדיני ממונות היה שמואל כמלך החיות שהכל שומעים לו.

דף מ': שחר על המחשבה

יוסף ששמע כי שכנו יושב "שבטעה" בעיר אחרת, על פטירת אמו תכנן לנסוע אליו ולנחמו, אך לפתע חלה יוסף והוא נאלץ לנוח במיטתו במצות הרופא.

צער רב הצטער יוסף, על שאינו יכול לנסוע לנחם את שכנו, אך רב בית הכנסת אמר לו שמון הפסוק בספר מלאכי: "אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו". לומדים מכך כי גם יהודי שחשב לקים מצוה, אך בסוף נאנס ולא הצליח לקימה, זוכה לשחר מפני שרצה לקים מצוה.

דף מ"א: הרגזן ובעל המזג הטוב

בדף זה מסתים הפרק הראשון של מסכת קידושין, שהוא פרק ארוך בן ארבעים דפים. כה אמר רב קפרא: **אדם רגזן הנוטה לכעוס אין לו מכף כל הנאה אלא רק סבל ויסורים**, כי הוא נהיה חולה מכף. לעומת זאת, **אדם בעל מזג טוב המתנהג בנחת וברוגע, שאכפת לו מאנשים אחרים והוא דואג להם, הרי הוא חי חיים נעימים ונוחים** וגם יזכה על כך לשחר בעולם הבא כי הוא גומל חסד עם הבריות.